

Valtioneuvoston päätös EPV Alueverkko Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Hoisko–Luoma-aho 110 kV).

Annettu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2026

HAKEMUS

EPV Alueverkko Oy (jäljempänä hakija) on 10.4.2024 saapuneella hakemuksellaan pyytänyt lunastuslain 5 §:n mukaista lunastuslupaa 110 kV sähkönsiirtojohtojen ja tiedonsiirtolaitteiden pysyvää käyttöoikeutta varten hakemuksessa ja sen liitteissä osoitetulla alueella Alajärven kaupungissa. Hakija on pyytänyt lunastettavalle omaisuudelle lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa. Hakija on pyytänyt lunastuksen kohteen jätettävän vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi lunastuslain 10 §:n mukaisesti.

Lunastus alkaa Hoiskon sähköasemalta kiinteistöltä 5-401-6-212 Syke ja päättyy kiinteistölle 5-401-20-39 Haasianaho Alajärven kaupungissa. Johdon pituus on noin 4,3 kilometriä.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa Alajärven Sähkö Oy:n olemassa olevalta Hoiskon sähköasemalta Alajärven Sähkö Oy:n uudelle rakennettavalle Luoma-ahon sähköasemalle uusi 110 kV voimajohtoyhteys Alajärven kaupungissa. Voimajohtoyhteyden rakentaminen edellyttää käyttöoikeuden lunastamisen voimajohtoa varten.

Luoma-ahon teollisuusalueen sähköntarpeen kasvu vaatii alueelle uuden 110 kV sähköaseman, jotta alueen sähköntarpeen kasvuun pystytään vastaamaan. Rakennettava voimajohto mahdollistaa myös olemassa olevan Sänkiaho–Lappajärvi voimajohdon saneeraus- ja tulevaisuudessa. Kyseisen voimajohdon siirtokapasiteetti on täynnä, eikä siihen voida ottaa teollisuusalueen vaatimia uusia liityntöjä. Hakemuksen mukaisen voimajohdon suunnittelutyöt ovat valmistuneet vuoden 2024 aikana, ja voimajohdon käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2026.

Hoisko–Luoma-aho 110 kV voimajohdon johtoaukean leveys on 26 metriä. Johtoaukean molemmin puolin lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Pylvästyypinä käytetään yhden virtapiirin harustettuja teräsputkipylväitä. Hakemukseen liitettyssä johtoaluekuvassa ja reittikartassa on esitetty tarkemmin käytettävä pylvästyypin ja pylväiden sijainnit.

Energiavirasto on 21.4.2023 myöntänyt hankkeelle sähkömarkkinalain (588/2013) 14 §:n mukaisen hankeluvan.

Hankkeesta on tehty luonto- ja ympäristöselvitys sekä arkeologinen inventointi, jotka on otettu suunnittelussa huomioon. Viranomaislausuntojen ja hakijan niihin antamien vastineiden perusteella voimajohto on toteutettavissa hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

LAUSUNNOT

Viranomaisten lausunnot

Alajärven kaupunki on todennut lausunnossaan (7.11.2022), että Hoisko–Luoma-aho 110 kV voimajohdon tulee kiinnittyä Luoma-ahon teollisuusalueelle siten, ettei hanke vaaranna tulevan biokaasulaitoksen 34 T-4 korttelin tontin 2 toteuttamista ja käyttöä. Johtokadun tulee sijoittua kaavaluonnosalueen VL-alueelle tai kauemmaksi, siten kuinka maankäyttö sekä pelastuslaitos ja TUKES vaativat. Lisäksi kaupunginhallitus täsmentää, että 110 kV johtokadun tulee sijoittua asutuksesta sellaiselle etäisyydelle, ettei se aiheuta alueen asukkaille terveydellistä haittaa. Myös alueella sijaitsevat vapaa-ajan virkistykseen tarkoitettut rakennukset ja rakennelmat tulee huomioida johtokadun sijoittumisessa siten, ettei virkistysarvot niissä häiriinny. Johtokatu tulisi sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä laavuista tai muista virkistykseen tarkoitetuista rakennelmista tai rakennuksista. Johtokatu ei myöskään saa rasittaa vain yhtä tai kahta maanomistajaa, vaan sijoittaminen tulisi olla tasapuolista maanomistajia kohtaan huomioiden maaston luontaiset vyöhykkeet ja rajaukset.

Kaupungin lausunnossaan viittaama valmisteilla ollut asemakaavaluonnos on hyväksytty kaavaehdotusvaiheen jälkeen kaupunginvaltuustossa 29.1.2024. Hakemuksen lunnastuskartoissa esitetty Luoma-ahon sähköasema sekä sille tuleva johtoalue sijoittuvat kyseisen Luoma-ahon teollisuusalueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen eteläpuoliselle kaavoittamattomalle alueelle.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) on todennut lausunnossaan (1.9.2022), ettei ympäristöselvityksessä ole tehty linnustotarkkailua tai pohdittu mahdollisia linnustovaikutuksia ja niiden lieventämismenetelmiä. ELY-keskus on edellyttänyt ympäristöselvityksen päivittämistä tältä osin. Ympäristöselvityksessä on todettu potentiaalinen viitasammakon elinympäristö, jota ei ole voitu maastokäynnin ajankohdan perusteella poissulkea. ELY-keskus on suositellut lausunnossaan varovaisuusperiaatteen nojalla huomioimaan viitasammakon esiintymismahdollisuuden ja säilyttämään kosteikon pylvässijoittelun avulla. Lisäksi ELY-keskus on suositellut alueellisesti uhanalaisen ketonoidanlukon ja lehtosuikerosammalen havaintokohtien huomiointia pylväiden sijoittumissuunnittelun osana. Havainto ketoneidonlukosta on tehty noin 20 metrin päässä suunnitellusta voimajohdosta. Lehtosuikerosammalta on havaittu lehdossa, joka ei ole maastohavaintojen mukaisesti luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen.

ELY-keskus on todennut lausunnossaan myös, että voimajohdon aiheuttamia kokonaisvaikutuksia (mm. aukkovaikutus) olisi hyvä pyrkiä minimoimaan Ojajärven ympärille sijoittuvan asutuksen sekä maiseman ja elinkeinojen harjoittamisen kannalta. Lisäksi on hyvä varmistua kunnan yhdyskuntarakenteen kehityssuunnista ja mahdollisista alueva-rauksista ja suunnitelmista yhdessä kunnan kanssa.

ELY-keskuksen lausunnon jälkeen voimajohtoreittiin on tehty pieni muutos ja ympäristöselvitystä on päivitetty, minkä takia hakija on pyytänyt uusia lausuntoja ELY-keskukselta. ELY-keskus on lausunnoissaan (14.11.2022 ja 20.12.2022) todennut, että mikäli potentiaalisia paikallisia arvokkaita elinympäristöjä esiintyy linjan alueella tai sen reunavaikutusalueella, voimalinjan vaikutukset linnustoon tulee selvittää ja arvioida. Mikäli muiden selvitysten yhteydessä ei ole havaittu tällaisia kuvioita, tulisi tämä perustella ympäristöselvityksessä tarkemmin. ELY-keskuksen käsityksen mukaan

hankkeen linnustovaikutusten arviointi perustuu kuitenkin pääosin kerättyihin taustatietoihin. Selvityksessä olisi ollut hyvä todeta muun muassa, ettei hankealueella tai sen vaikutusalueella ole tehtyjen maastokartoitusten ja paikkatietotarkastelun perusteella esimerkiksi vanhan/varttuneen metsän pesimälinnustolle tai metsäkanalinnuille soveltuvia tyypillisiä elinympäristöjä, sijoittuuko hankealue tunnetuille linnuston päämuutoreiteille tai miten hankealueen suot näyttäytyvät linnustollisesti. ELY-keskus on edelleen suositellut ympäristöselvitystä täydennettäväksi Luopas-oppaan mukaisesti linnustovaikutuksien osalta, mutta ei ole katsonut tarpeelliseksi edellyttää lisäselvityksiä tai lausua asiasta enempää hankkeen koko ja sijainti huomioiden.

Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut lausunnossaan (29.9.2022) käynnissä olleesta maakuntakaavan uudistamisesta, jonka aikana selvityksissä ei ole ilmennyt merkittäviä voimajohtoalueeseen kohdistuvia maankäytön ohjaustarpeita. Liitto on todennut myös, että suunniteltu voimajohtoreitti ei ole ristiriidassa kokonaismaakuntakaavan tai vaihemaakuntakaavojen kanssa.

Liiton lausunnon ja lunastuslupahakemuksen jättämisen jälkeen Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 16.9.2024 Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050, jossa on osoitettu suurjännitteisen voimajohdon yhteystarve Hoiskon ja Luoma-ahon välille. Maakuntahallituksen päätöksen 17.12.2024 mukaisesti maakuntakaava on kuulutettu voimaan 20.12.2024. Vaasan hallinto-oikeus on antanut 15.10.2025 valituksiin liittyen välipäätöksen, jossa se on hylännyt kaavan täytäntöönpanon kieltämistä koskevat vaatimukset. Valitukset eivät ole kohdistuneet voimajohtojen kaavamerkintöihin tai hakemuksen mukaisen voimajohdon vaikutusalueelle.

Seinäjoen museot alueellisena vastuumuseona on todennut lausunnossaan (1.9.2022), että tehdyt selvitykset ovat riittäviä kulttuuriympäristön osalta, eikä hanke aiheuta kulttuuriympäristölle ja maisemalle merkittäviä negatiivisia vaikutuksia.

Asianosaisten lausunnot

Hanke kohdistuu 30 rekisteriyksikköön. Asianomaisille kiinteistönomistajille ja käyttöoikeuden haltijoille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta lunastuslain 8 §:ssä säädetyllä tavalla.

██████████ (kiinteistönomistaja voimajohtolinjauksen varrelta) toteaa lausunnoissaan hankkeen suunnittelun hyvien hallintotapojen vastaiseksi ja vastustaa valittua linjausta voimajohdon sijoittamisesta. ██████████ esittää vaihtoehtoisia linjauksia Ojajärven länsipuolen metsäalueille tai kantatien 68 (Vimpelintie) itäpuolelle. ██████████ esittää myös maakaapelointia vähintään Ojajärven kylän kohdalle, mikäli johto toteutetaan EPV Alueverkko Oy:n esittämälle reitille. ██████████ on liittänyt lausumaansa myös aieman hakijalle antamansa palautteen koskien vaihtoehtoisia reittejä sekä omistamalleen metsäpalstalle hankkeesta aiheutuvia vahinkoja.

Hakijan vastine

Alajärven kaupungin lausuntoon hakija on todennut, että voimajohtoreitti on suunniteltu vähimmän haitan periaatetta noudattaen ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet huomioiden, jolloin vaikutukset asumiseen, maankäyttöön ja ympäristöön on pyritty minimoimaan.

Vastineessa viitataan Säteilyturvakeskuksen (STUK) suositukseen uusien voimajohtojen rakentamisesta siten, että niiden asuinrakennuksiin aiheuttaman magneettikentän

pitkäaikainen keskiarvo olisi korkeintaan 0,4 μT , jos se kohtuullisin toimenpitein on mahdollista. Vastineessa viitataan myös Fingrid Oyj:n Voimajohtojen sähkö- ja magneettikentät -julkaisuun, jossa on esitetty, että magneettikentän suositeltu 0,4 μT voimakkuus toteutuisi 40 metrin etäisyydellä linjasta (1 m korkeudella maasta). Suunniteltua voimajohtoa lähin asuinrakennus sijaitsee noin 120 metrin etäisyydellä voimajohdosta. Alle 100 metrin etäisyydelle voimajohdosta ei sijoitu yhtään vapaa-ajan rakennusta.

Lisäksi vastineessa todetaan, että selvitysten mukaan alueella ei sijaitse ylläpidettäviä virkistysreittejä. Voimajohdon kanssa risteää Vimpelintien länsipuolisella osuudella kaksi polkua, joita ulkoilijat voivat hyödyntää. Pohjoisemman polun varrella sijaitsee kota ja leikkimökki noin 90 metrin etäisyydellä suunnitellusta voimajohdosta, mutta voimajohdon johtoaukean ja kodan väliin jää suojaavaa puustoa yli 70 metriä suojaamaan virkistysarvoja.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon hakija on todennut, että ympäristöselvitystä on täydennetty linnuston osalta. Selvitykseen on lisätty kappale alueen soveltuvuudesta lintujen elinympäristöksi sekä lisätty arviointeja linnustoon kohdistuvista mahdollisista vaikutuksista. Vaikutukset linnustoon on arvioitu kokonaisuutena vähäisiksi.

Vastineessa todetaan myös, että vuoden 2012 havainto ketonoidanlukosta sijoittui alustavien suunnitelmien mukaan noin 20 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta. Tarkemmassa suunnittelussa havainto on otettu huomioon viemällä voimajohtoa etäämmälle. Lajihavainto sijoittuu nyt noin 35 metrin päähän suunnitellun voimajohdon keskilinjasta, ja jää siten voimajohdon johtoalueen ulkopuolelle. Suunnitellut pylväspaikat sijoittuvat lähimmillään noin 80 metrin ja noin 210 metrin etäisyydelle. Lehtosuikerosammal sijoittui alustavien suunnitelmien mukaan noin 10 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta. Tarkemmassa suunnittelussa havainto on otettu huomioon viemällä voimajohtoa etäämmälle. Lajihavainto sijoittuu nyt reilun 20 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta, jolloin reunavyöhykkeen puustoa jää suojaamaan valolta ja kasvuympäristön kuivattamiselta. Lähimmät pylväät sijoittuvat noin 30 metrin ja 260 metrin etäisyydelle.

Potentiaalinen viitasammakkokosteikko sijoittuu noin seitsemän metrin etäisyydelle suunnitellun voimajohdon keskilinjasta. Kosteikon säilyminen on huomioitu pylväiden sijoittelussa siten, että pylväät eivät sijoitu kosteikon välittömään läheisyyteen. Lähimmät pylväät sijoittuvat noin 35 metrin ja noin 240 metrin etäisyydelle kosteikosta. Kosteikko huomioidaan rakentamisessa siten, että sen sijainti merkitään maastoon ennen töiden aloittamista.

Lisäksi vastineessa todetaan, että pylväiden sijoitussuunnittelussa yhtään pylvästä ei ole sijoitettu pellolle, jolloin maisemavaikutukset alueen asutukseen on vähäisemmät erityisesti Ojajärven alueella.

lausuntoon hakija on vastannut, että Alajärvellä Luoma-ahon teollisuusalueen sähköntarpeen kasvu vaatii uuden 110kV voimajohtoliitynnän. Uudella voimajohdolla yhdistetään Alajärven Sähkö Oy:n rakennettava uusi Luoma-ahon sähköasema ja olemassa oleva Hoiskon sähköasema. Uusi voimajohtoyhteys parantaa näin alueen sähkön laatua ja vastaa alueen kasvavaan sähköntarpeeseen. Voimajohdon suunnittelua ohjaa vähimmän haitan periaate. Tämä tarkoittaa muun muassa mahdollisimman suoria ja lyhyitä linjauksia ja olemassa olevien maastokäytävien hyödyntämistä.

Yleensä suositaan metsäisiä alueita peltojen sijaan, ja pelloilla haittaa vähennetään esimerkiksi pylväiden sijoittelulla ja pitkillä jänneväleillä. Näin maankäytölliset vaikutukset ja muun muassa viljelyhaitat saadaan minimoitua.

Vastineessa todetaan, että EPV Alueverkko Oy käynnisti vuonna 2022 Hoisko–Luoma-aho 110kV voimajohdon esisuunnittelun. Esisuunnittelun alussa helmikuussa 2022 on käyty viranomaisneuvottelut Alajärven kaupungin ja ELY-keskuksen asiantuntijoiden kanssa. Neuvotteluiden tarkoituksena oli tarkastella alustavaa reittisuunnittelua peruskarttatasolla ottaen huomioon myös alueen maankäytön suunnitelmat ja muut hankkeet. Vuoropuhelulla varmistettiin voimajohdon sähköturvallisuus- ja ympäristönäkökohdat sekä suunnittelussa että kaavoituksessa.

Edelleen vastineessa todetaan, että voimajohtohankkeesta ja sen reitistä on saatu lausunnot useilta viranomaisilta loppukesästä 2022. Reitille on tehty kesän 2022 aikana luonto- ja ympäristöselvitys sekä arkeologinen inventointi. Saaduissa lausunnoissa ainoastaan Alajärven kaupunki on lausunut helmikuussa 2022 pidetyissä viranomaisneuvotteluissa esitettyyn reittilinjaukseen muutostoiveita. Alajärven kaupunginhallitus on esittänyt lausunnossaan teknisesti ja ympäristöllisesti hankalasti toteutettavaa reittiä, joka aiheuttaisi hankkeen toteutuksen siirtymistä vuodelta eteenpäin. EPV Alueverkko Oy on pitänyt lokakuussa 2022 palaverin Alajärven kaupungin kanssa liittyen kaupunginhallituksen päätökseen 3.10.2022 §160 palauttaa Alajärven kaupungin teknisen lautakunnan esitys 22.9.2022 §83 takaisin valmisteluun. Palaverin lopputuloksena Alajärven tekninen lautakunta on vetänyt reittiehdotuksensa pois, ja voimajohdon reitin suunnittelua on jatkettu alkuperäisellä suunnitelmalla. Alajärven kaupunginhallituksen päätös (7.11.2022) on ollut nähtävillä 9.11.2022 yleisessä tietoverkossa. Tähän päätökseen on voinut antaa oikaisuvaatimuksen. Vaatimuksia ei ole esitetty.

Vastineessa todetaan, että Alajärven kaupungin vaatima 200 metrin etäisyysvaade asutukseen ei perustu Suomessa voimassa oleviin standardeihin tai määräyksiin. Voimassa olevien määräysten mukaan 110 kV voimajohdon etäisyys sivusuunnassa rakennuksista tulee olla 23 metriä, mikä vastaa voimajohdolle perustettavaa rakennuskieltoaluetta. Yleisenä käytäntönä on pidetty, että mahdollisuuksien mukaan pyritään pitämään 100 metrin etäisyys 110 kV voimajohdosta asutukseen.

Maanomistajiin on oltu yhteydessä puhelimitse voimajohdon sijoittamisesta maanomistajan kiinteistölle ja käyttöoikeuden lunastukseen liittyvästä ennakkohaltuunottosopimuksesta sekä sen lähettämisestä allekirjoitettavaksi. Ennakkohaltuunottosopimuksia ei ole saatu kaikilta maanomistajilta takaisin hyväksyttynä, joten lunastuslupahakemuksen jättämisestä on järjestetty kuulemistilaisuus lunastuslain edellyttämällä tavalla niille maanomistajille, jotka eivät ole allekirjoittaneet ennakkohaltuunottosopimusta.

EPV Alueverkko Oy toteaa vastineessaan myös, että Hoisko–Luoma-aho 110kV voimajohdon rakentamisen perusteet on esitetty selvästi Energiaviraston myöntämässä hankeluvassa. Voimajohdolle Hoisko–Luoma-aho on laajennussuunnitelma Lappajärven suuntaan.

SOVELLETTAVAT LAINKOHDAT

Suomen perustuslain 15 §:n 1 momentin mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Pykälän 2 momentin mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttää korvausta vastaan säädetään lailla.

Lunastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koituva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty.

Lunastuslain 4 §:n 2 momentin mukaan lunastuksen hakija voi olla myös yksityisoikeudellinen yhteisö, joka osoittaa yleisen tarpeen vaativan lunastusta ja esittää luotettavan selvityksen siitä, että lunastettava omaisuus tullaan käyttämään aiottuun tarkoitukseen.

Lunastuslain 5 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvan antaa hakemuksesta valtioneuvosto yleisistunnossaan.

Lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvassa on yksilöitävä lunastuksen kohde. Lunastuksen kohde voidaan kuitenkin vähemmän tärkeiltä osiltaan jättää lunastustoimituksessa määrättäväksi, jos lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan hankkeen rakentamista varten ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lunastuslupaa annettaessa riittävänä.

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, voi hakija saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Lunastuslain 59 §:n 1 momentin mukaan luvan ennakkohaltuunottoon myöntää hakemuksesta lunastusluvan antava viranomainen.

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS

Valtioneuvosto myöntää lunastuslain 4 §:n nojalla hakijalle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoja ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Alajärven kaupungissa. Lunastus alkaa kiinteistöltä 5-401-6-212 Syke ja päättyy kiinteistölle 5-401-20-39 Haasianaho Alajärven kaupungissa. Johdon pituus on noin 4,3 kilometriä.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Valtioneuvosto myöntää hakijalle lunastuslain 58 §:n mukaisen ennakkohaltuunottoluvan.

Perustelut

Alajärvellä sijaitsevan Luoma-ahon teollisuusalueen laajentaminen vaatii uuden 110 kV sähköaseman, jotta alueen sähköntarpeen kasvuun pystytään vastaamaan. Uusi voimajohtoyhteys mahdollistaa myös olemassa olevan Sänkiaho–Lappajärvi voimajohtosaneeraus. Hankkeelle on myönnetty sähkömarkkinalain mukainen hankelupa. Tämän perusteella valtioneuvosto katsoo, että hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Valtioneuvosto katsoo hakemuksessa esitetyn johtolinjauksen ja toteuttamistavan tarkoituksenmukaiseksi ja perustelluksi. Suunniteltu voimajohto sijoittuu vuonna 2024 voimaan tullessa maakuntakaavassa osoitetun voimajohdon yhteystarve -merkinnän mukaisesti, eikä voimajohto vaikeuta yleis- tai asemakaavan toteuttamista. Valtioneuvosto katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat vastaaville hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia eikä lunastuksen tarkoitusta ei voida saavuttaa yhtä sopivasti millään muulla tavalla.

Hankkeesta laadittujen selvitysten ja annettujen lausuntojen perusteella voimajohtoalueella ei sijaitse todennettuja luonto-, kulttuuriympäristö- tai maisema-arvoja ja potentiaalinen luontoarvokohde otetaan huomioon rakentamisvaiheessa. Uudet voimajohtopylväät on pyritty sijoittamaan vähäisimmän haitan perusteella ottaen huomioon myös vaikutukset elinkeinoihin, erityisesti maatalouteen, sekä maisemaan, eikä hankkeesta aiheudu kiinteistönomistajille merkittävää haittaa. Valtioneuvosto toteaa, että hankkeen haitalliset vaikutukset ovat vastaaville hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen edellytysten kannalta kohtuullisia ja hyväksyttäviä. Valtioneuvosto katsoo täten, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yleiselle tai yksityiselle edulle tuleva haitta.

Hakija on hakemuksessaan pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä voimajohdon rakentamista varten. Luoma-ahon teollisuusalueen asemakaava on saanut lainvoiman vuonna 2024, ja Hoisko–Luoma-aho voimajohdon käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2026. Valtioneuvosto katsoo, että kiireellisyyседелlytys täyttyy ja ennakkohaltuunottolupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Vastaus lausunnoissa esitettyihin vaatimuksiin

Alueidenkäyttölain (132/1999) 24 §:n mukaan valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, jotka koskevat muun muassa uusiutumiskykyistä energiahuoltoa. Tavoitteiden mukaan voimajohtojen suunnittelussa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä. Voimajohtojen suunnittelussa tulee huomioida myös maakunta- ja yleiskaavat, jotka alueidenkäyttölain 32 ja 42 §:n mukaan ovat muun muassa ohjeena ryhdyttäessä toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään sen toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta maakuntakaavan eikä yleiskaavan toteuttamista. Valtioneuvosto katsoo, että kiinteistönomistajan lausumassa esitettyihin vaihtoehtoihin verrattuna hakemuksen mukainen voimajohtolinjaus edistää parhaiten maakuntakaavan tavoitteita sekä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sijoituessaan olevan tien yhteyteen pirstomatta laajempia metsäalueita.

Valtioneuvosto toteaa, että lähimmät vakituiseen asumiseen ja lomakäyttöön tarkoitetut rakennukset sijaitsevat yli 100 metrin etäisyydellä voimajohdosta, joten suunnittelussa on otettu huomioon Säteilyturvakeskuksen suositus voimajohdon sijoittamisesta asutukseen nähden, eikä rakennettava voimajohto selvitysten perusteella aiheuta asukkaille terveydellistä haittaa. Voimajohdon ympäristössä ei sijaitse ylläpidettäviä ulkoilureittejä eikä voimajohto estä olevien polkujen käyttämistä virkistykseen. Alueen virkistykseen liittyvät rakennelmat sijaitsevat vajaan 100 metrin etäisyydellä voimajohdosta, ja rakennelmien ja voimajohdon väliin jää laajalti metsäaluetta. Voimajohdon ei täten katsota merkittävästi heikentävän alueen virkistysarvoja.

Valtioneuvosto toteaa, että voimajohto ei sijoitu arvokkaille maisema-alueille tai niiden läheisyyteen. Lähimmät asuinrakennukset johtoreitin varrella sijaitsevat yli 100 metrin etäisyydellä, ja pylväiden sijainnit on suunniteltu peltoalueiden ulkopuolelle. Suunniteltu voimajohto ei muuta maisemaa merkittävästi, joten maisemavaikutukset asutukseen nähden ovat vähäiset. Maakaapelin edellyttäminen on perusteltua esimerkiksi arvokkailla maisema-alueilla ja tiiviisti asutuilla alueilla. Voimajohdon pylvää sijoittuvat reittikartan mukaan peltoalueiden ulkopuolelle, joten suunniteltu voimajohto ei aiheuta haitallisia vaikutuksia maatalouteen.

Voimajohdon suunnittelun aikana on käyty vuoropuhelua suunnitteluun liittyvien viranomaisten kanssa sekä pyydetty heiltä hanketta koskevat lausunnot. Kiinteistönomistajiin on oltu yhteydessä kiinteistökohtaisesti, ja tämän jälkeen hankkeesta on lunastuslain 8 a §:n mukaisesti järjestetty kuulemistilaisuus, jonka jälkeen kiinteistönomistajilla on ollut 30 vuorokauden kuluessa mahdollisuus jättää lausumansa merkittäväksi pöytäkirjaan. Valtioneuvosto toteaa täten, että voimajohdon suunnittelua koskeva kuuleminen on toteutettu lunastuslaissa säädetyn mukaisesti.

Valtioneuvosto toteaa lisäksi, että lunastuslain 29 §:n mukaan lunastettavan omaisuuden omistajalla on oikeus saada täysi korvaus aiheutuvista taloudellisista menetyksistä. Korvaukset maanomistajille määritetään lunastustoimituksessa, ja ne muodostuvat kohteen, vahingon- ja haitankorvauksista.

Myönnetyt oikeudet

Hoisko–Luoma-aho 110 kV voimajohdon pituus on noin 4,3 kilometriä, ja voimajohdon johtoaukean leveys on 26 metriä. Johtoaukean molemmin puolin lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta reunavyöhykkeineen.

Johdon omistajalla on sähkön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa,
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.

- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa johtoaukealle tai reunavyöhykkeelle.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

MUUTOKSENHAKU

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunotto-luvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Sari Multala

Erityisasiantuntija

Eija Kinnunen

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Lupa- ja valvontavirasto
Etelä-Pohjanmaan liitto
Alajärven kaupunki
Hakija
Kiinteistönomistajat

LIITTEET

Valitusosoitus
Kartta
Johtoaluekuva

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoitukseen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki

käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

puhelinvaihe: 029 56 40200

telefax: 029 56 40382

sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 610 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>

